

Brussel, 13.01.2025

Solidaris neemt actie tegen laakbaar gedrag pathologen Pathologen omzeilen uit winstbejag medische consensus screening baarmoederhalskanker

Bij de screening naar baarmoederhalskanker voor vrouwen tussen 30 en 64 jaar promoten pathologen, tegen de wetenschappelijke consensus in, co-testing met een HPV- en cytologietest. De extra kosten voor die overbodige co-testing factureren ze aan de vrouwen die zich laten testen. *“Het is essentieel dat de screening naar baarmoederhalskanker heel toegankelijk is. Daarom zijn de testen ook gratis als ze worden uitgevoerd volgens de medische richtlijnen. Uit winstbejag proberen pathologen die nu met de voeten te treden”*, benadrukt Paul Callewaert, algemeen secretaris van Solidaris. Hij roept vrouwen tussen 30 en 64 jaar op de extra kosten niet te betalen, en ook geen toestemming te geven voor co-testing. Hij verwacht van de artsensyndicaten en wetenschappelijke verenigingen dat ze hun collega-pathologen tot de orde roepen.

Sinds 1 januari 2025 is de primaire screening voor baarmoederhalskanker voor vrouwen vanaf 30 jaar tot en met 64 jaar gewijzigd. Voor deze vrouwen is een vijfjaarlijkse primaire HPV-test nu de richtlijn. Die test wordt volledig terugbetaald.

Als de HPV-test positief is, wordt een bijkomende cytologietest (celonderzoek) uitgevoerd. Die wordt ook volledig terugbetaald. Is de HPV-test negatief, dan is geen bijkomende cytologietest nodig en daarvoor is er in dat geval ook geen terugbetaling.

In de praktijk wordt bij de vrouwen een klassiek uitstrijkje uitgevoerd door een huisarts of een gynaecoloog. Die stuurt het staal door naar een labo dat de HPV-test uitvoert. Als het resultaat positief is, wordt op hetzelfde staal een cytologietest door een patholoog uitgevoerd. Is het resultaat negatief, dan dient dit niet te gebeuren.

De nieuwe richtlijnen en terugbetalingsregels zijn gebaseerd op wetenschappelijk bewijs. Dat varieert van het KCE-rapport uit 2015 tot zeer recente analyses uitgevoerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek (IARC). De conclusie luidt: tegenover het klassieke uitstrijkje is HPV-screening effectiever voor een lagere kostprijs. Velen herinneren zich ongetwijfeld nog de moedige getuigenis van voormalig sp.a-ondervoorzitter Stephanie Van Houtven die op 40-jarige leeftijd overleed aan de gevolgen van baarmoederhalskanker. Die werd bij haar laattijdig ontdekt omdat het klassiek uitstrijkje niet nauwkeurig genoeg was. De HPV-test is dat wel.

Pathologen voor eigen rekening

De pathologen lijden door de nieuwe richtlijnen inkomstenverlies omdat zij standaard niet meer de cytologietest kunnen uitvoeren en factureren. Zij proberen dat inkomstenverlies nu ongegeneerd op te vangen door de voorschrijvende artsen en de labo's op te roepen standaard alsnog ook een

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Solidaris, iedereen mee.

Brussel, 13.01.2025

cytologietest voor te schrijven, en dit naast de terugbetaalde HPV-test. De kosten van de cytologietest willen ze aanrekenen aan de vrouwen die niet HPV-positief testen, hoewel die cytologietest dus onnodig is.

Verscheidende grote labo's zowel in Wallonie als Vlaanderen hebben opgeroepen om vanaf dit jaar zogenaamde co-testing aan te bieden, en dit dus op kosten van de vrouwen die zich laten testen op baarmoederhalskanker.

Paul Callewaert: *“Dit is ongehoord. Niet alleen lappen de pathologen wetenschappelijke richtlijnen aan hun laars, ze laten vrouwen betalen voor een onderzoek dat niet nodig is, en dit enkel om hun inkomen veilig te stellen.”*

Solidaris laat dit niet gebeuren, en neemt de volgende acties:

- We roepen de vrouwen tussen 30 en 64 jaar op om bij een screening naar baarmoederhalskanker geen toestemming te geven voor co-testing noch om bijkomende kosten te betalen. Bij twijfels raden we hun aan om aan te kloppen bij het ziekenfonds.
- We hebben de laakbare praktijk van de pathologen op de agenda van de nationale commissie artsen-ziekenfondsen van maandag 13 januari 2025 laten zetten. Wij vragen dat de artsenbank deze wanpraktijk van collega-pathologen een halt toeroept. Zij moeten zich hier heel duidelijk van distantiëren en hun achterban opdragen om deze co-testing tegen de medische richtlijnen in, niet uit te voeren. Wij verwachten in eerste instantie een duidelijk publiek signaal van de gynaecologen, de huisartsen en de klinische labo's.
- We zullen deze praktijken opvolgen en niet aarzelen om gerechtelijke stappen te ondernemen wanneer pathologen volharden in hun boosheid.

Paul Callewaert is alvast verheugd dat Solidaris niet alleen staat met zijn verontwaardiging. *“We weten dat ook Sciensano en het RIZIV deze praktijk ontoelaatbaar vinden. Ook zij zullen actie ondernemen. Bovendien krijgen we ook signalen van artsen en professoren uit het werkveld dat ze zich kanten tegen de houding van hun collega's. Dat pleit voor deze artsen. We scharen ons achter alle initiatieven die worden genomen om zowel de medische richtlijnen te respecteren als de toegankelijkheid voor de patiënt te vrijwaren.”*

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Solidaris, iedereen mee.

Brussel, 13.01.2025

Ter info

De nieuwe regels voor screening baarmoederhalskanker

Sinds 1 januari 2025 gelden nieuwe terugbetalingsregels in het kader van het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. Al in 2022 besliste de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid om in het bevolkingsonderzoek voor de opsporing van baarmoederhalskanker over te schakelen op de primaire screening naar HPV-virussen.

Tot vorig jaar betaalde ons land hiervoor een driejaarlijks cytologische test (celonderzoek) terug voor alle vrouwen vanaf 25 jaar. Dat is sinds begin dat jaar anders.

Voor vrouwen tussen de 25 en de 29 jaar blijft het klassieke cytologietest om de 3 jaar de norm.

Voor vrouwen tussen 30 en 64 jaar moet de screening nu gebeuren met een HPV-test die maar om de vijf jaar wordt afgenomen. Een laboratorium onderzoekt daarbij een uitstrijkje van de baarmoederhals op de aanwezigheid van het hoogrisico-HPV-virussen.

Er is standaard niet in terugbetaling voorzien voor een gecombineerde HPV- en cytologietest omdat de meerwaarde daarvan wetenschappelijk niet is aangetoond. Maar bij een positief resultaat van de HPV-test wordt er bijkomend celonderzoek uitgevoerd en terugbetaald.

Vrouwen ouder dan 64 krijgen éénmalig een inhaal- of een exit-screening terugbetaald als ze al 10 jaar lang geen screening meer lieten uitvoeren. Co-testing is hier wel aangewezen omdat de kwaliteit van de cytologie met de leeftijd afneemt.

Belangrijk om mee te geven dat de screening naar baarmoederhalskanker gratis is. De testen worden volledig terugbetaald en dit volgens de richtlijnen. Vrouwen moeten enkel het remgeld voor de raadpleging bij de huisarts of de gynaecoloog betalen.

Perscontact

Katrien De Weirdt | Woordvoester Solidaris

Roeland Byl | Stafmedewerker pers

T 02 515 05 12 | G 0470 27 58 79 | E pers@solidaris.be

Solidariteit is het kloppend hart van ons ziekenfonds. Solidaris wil er zijn voor iedereen. Ziek of gezond. Want goede en betaalbare gezondheidszorg, daar heeft iedereen recht op. Bij ons ziekenfonds kan iedereen rekenen op een dienstverlening op maat en een sterk voordelenpakket.

Solidaris, iedereen mee.